

Kaupunginhallitus 14.03.2022 § 84

§ 84

Espoon Asunnot Oy:n hallituksen jäsenten ja varajäsenten nimittämistä koskevista päätöksistä tehtyihin itseoikaisuvaatimukseen vastaaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Nieppola Tommi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus hylkää itseoikaisuvaatimukset 1 ja 2, jotka liittyvät kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) ja kaupunginhallituksen 29.11.2021 (§ 408) tekemiin päätöksiin. Päätökset ovat syntyneet oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätökset ole muutoinkaan lainvastaisia. Hallintolakia päätösten perusteluveliteineen ei sovelleta Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa.

Käsittely

Ampuja Juvosen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: Ehdotan, että itseoikaisuvaatimus 1 hyväksytään.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Ampujan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Itseoikaisuvaatimusten kohteet ja käsittelyjärjestys

Espoon kaupunginhallitukselle on osoitettu kaksi itseoikaisuvaatimusta, jotka koskevat kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.10.2021 (§ 73) ja kaupunginhallituksen 29.11.2021 (§ 408) tekemiä päätöksiä.

Hallintolain 25 §:n (434/2003) mukaan, jos viranomaisessa tehtävä päätös saattaa merkittävästi vaikuttaa muun samassa viranomaisessa samanaikaisesti vireillä olevan asian ratkaisemiseen, viranomaisen on pääsääntöisesti valmistettava asiat yhdessä ja ratkaistava samalla kertaa.

Itseoikaisuvaatimukset on valmisteltu yhdessä ja ne ratkaistaan tässä päätöksessä samalla kertaa.

Itseoikaisuvaatimus 1

Itseoikaisuvaatimuksen 1 tekijä (myöh. A) vaatii, että hänet tulee nimittää Espoon Asuntojen hallituksen asukasjäseneksi asukasvaaleissa toiseksi eniten ääniä saaneena asukkaana.

Perusteluinaan A esittää, että kuntalaisen tulee voida luottaa siihen, että kuntalaisten asioita hoidetaan hyvin ja oikeudenmukaisesti myös päätöksenteossa.

Espoon Asuntojen toimitusjohtaja on tehnyt A:sta tutkintapyyntöä. Päätökset on tehty A:n mukaan ilman mitään todellisia tietoja pelkän väitteen pohjalta.

Kaupunginhallitus on A:n mukaan samoilla perusteilla hyväksynyt toisen oikaisuvaatimuksen, kuin se on hylännyt A:n valituksen. Molemmissa oikaisuvaatimuksissa on pyydetty, että asukasvaalin tulosta noudatetaan. A on liittänyt mukaan kaksi otetta hyväksytystä oikaisuvaatimuksesta.

Espoon kaupunki toteaa, että kaupunginhallitus hyväksyi 29.11.2021 (§ 408) yhden oikaisuvaatimuksen. Tätä päätöstä ei ole pöytäkirjan mukaan perusteltu.

A:n mukaan hän ei ole saanut yhdenvertaista kohtelua, jossa äänestyksen tulos olisi hänen kohdallaan johtanut oikeudenmukaiseen paikkaan hallituksessa. A:n mukaan hänen valintaansa vastaan on tehty kohtuuttomia haittaamistoimia, joilla on ollut merkitystä valinnassa.

Tutkintapyyntöihin liittyen toimitusjohtaja on A:n mukaan maininnut myös konsernijaoston salassa pidettävässä materiaalissa A:n saamista varoituksesta. Varoitus kuitenkin koskee A:n mukaan sitä, että A on toiminut asukkaiden edustajana ja luottamushenkilönä ja tästä johtuen A on saanut varoituksen, jossa uhkaillaan häädöllä. A:n mukaan A:sta tehdyt tutkintapyyntöä ovat päättyneet poliisin tekemiin päätöksiin tutkimusten päättämisestä (ks. tarkemmin liite 1).

Itseoikaisuvaatimus 1:n arviointi ja annettava päätös

Hallintolain 8 luku käsittelee päätöksessä olevan virheen korjaamista. Hallintolain 8 luvun 50 §:n (581/2020) mukaan viranomaisella voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos: 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen; 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen; 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Hallintolain 52 §:n mukaan viranomaisella voi käsitellä korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä.

Hallintolain 53 §:n mukaan: Jos korjattavaan päätökseen on haettu oikaisua, muutosta tai siitä on vireillä erikseen säädetty menettely, korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta on ilmoitettava ja siinä tehty päätös toimitettava tälle viranomaiselle. Korjaamisasian käsittely ei vaikuta valitusajan tai muun määräajan kulumiseen. Päätökseen, jolla viranomaisella on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

A on tehnyt samaa asiaa koskevan valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Espoon kaupungin kaupunginhallituksen käsittelyaikataulut ja kyseiseen asiaan liittyvät muut prosessit huomioiden Espoon kaupunki pyysi Helsingin hallinto-oikeudelta, että se myöntäisi lisäaikaa sen pyytämän lausunnon ja asiakirjojen toimittamiselle 18.3.2022 mennessä. Helsingin hallinto-oikeus myönsi lisäaikaa pyynnön mukaisesti. Samassa yhteydessä Helsingin hallinto-oikeudelle ilmoitettiin, että asiassa on vireillä itseoikaisuvaatimuksia. Kaikki tähän samaan prosessiin kuuluvat asiakirjat toimitetaan Helsingin hallinto-oikeudelle sen pyynnön mukaisesti.

Hallintolain 5 §:n (432/2019) mukaan: Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemasta. Hallintolaki on siis yleislaki ja siten toissijainen esimerkiksi osakeyhtiölakiin nähden. Tässä tapauksessa sovelletaan nimenomaan osakeyhtiölakia (624/2006).

Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat kuitenkin yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta.

Yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan Espoon Asunnot Oy:llä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsemat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet valitaan yhtiön asukkaiden keskuudestaan nimeämistä ehdokkaista.

Espoon kaupungin konsernijaosto on omistajan edustajana ja toimivaltaisena päätöksentekuelimenä tehnyt osakeyhtiölain mukaisesti varsinaisen päätöksen siitä, ketkä nimitetään Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Päätöksessä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon asukasjäsenten vaalien tulokset.

Päätöstä on perusteltu riittävästi. Siinä on sovellettu osakeyhtiölakia ja tehty sen mukainen omistajan yksimielinen päätös. Hallintolakia päätösten perusteluveliteineen ei sovelleta Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa.

A:n esittämällä perusteilla, miksi A olisi nimitettävä Espoon Asuntojen hallituksen asukasjäseneksi, ei ole ratkaistavan asian kannalta merkitystä. Itseoikaisuvaatimus on hylättävä perusteettomana. Asiassa ei ole esitetty mitään sellaista uutta selvitystä, millä olisi merkitystä Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa. Asiaa ei ole tarpeen tarkastella osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa uudelleen.

Päätökseen, jolla viranomainen on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hallintolain 53 §:n mukaan hakea muutosta valittamalla.

Itseoikaisuvaatimus 2

Itseoikaisuvaatimuksen 2 tekijä (myöh. B) vaatii oikaistavaksi Espoon kaupunginhallituksen 29.11.2021 antamaa päätöstä siltä osin kuin siinä on hyväksytty oikaisuvaatimus. Päätöstä pitäisi hänen mukaansa muuttaa siksi, että Espoon kaupungin hallituksen 29.11.2021 antama päätös perustuu hänen mukaansa virheelliseen ja puutteelliseen selvitykseen ja siksi se pitäisi hänen mukaansa itseoikaisumenetelmää käyttäen purkaa ja

siten palauttaa konsernijaoston 11.10.2021 antama päätös tältä osin uudelleen voimaan.

Perusteluinaan B esittää muun muassa: Asukasvaalin toteuttamisessa toimineen työryhmän tehtävät ovat B:n mukaan hyvin selkeät; arpoa jo yhtiön puolesta soveltuviksi todetuille ehdokkaille vaalinumerot, päättää vaalipäivän ja kokoontuu vaalin jälkeisenä päivänä laskemaan annetut äänet ja kirjaa vaalituloksen omistajalle toimitettavaksi. Näin on B:n mukaan tehty tälläkin kertaa. B katsoo työryhmän suorittaneen tehtävänsä ja sen toimikauden päättyneeksi.

Nyt kuitenkin tämä työryhmä herää uudelleen B:n mukaan toimimaan kolme ja puolikuukautta myöhemmin antamalla virallisen toimielimen konsernijaoston 11.10.2021 päätöksestä oikaisua vaatineelle hänen oikaisuvaatimuksen liitteeksi päiväämättömän lisäyksen vaalitulokseen liittyvänä lisäselvityksenä asioista jotka työryhmä oli kirjannut omistajalle yhtiökokousta varten toimitettavaksi jo kolme ja puolikuukautta aiemmin. B pitää tätä luottamustehtävää hoitaneen työryhmän toimintaa selvänä osallistumisena henkilövalintoihin, eikä Espoon kaupungin hallituksen olisi pitänyt B:n mukaan ottaa näin perusteltua oikaisuvaatimusta tutkittavakseen ollenkaan.

B katsoo tulleen näytetyksi, että oikaisuvaatimuksen liite työryhmän antamana, virallisen tahon pyytämättä annettuna on erittäin myöhään esiintuotuna perusteltua jättää huomioimatta. Esiitetty ennakkopäätös mukaan otettuna tulee päätöksistä B:n mukaan yhdenmukaisia, pitäviä. Näin perusteltuna B katsoo Espoon kaupungin hallituksen päätöksen oikaisuvaatimukseen 29.11.2021 perustuvan niin virheelliseen ja puutteelliseen selvitykseen, että se tulee purkaa ja saattaa konsernijaoston 11.10.2021 antama päätös tältä osin uudelleen voimaan.

Itseoikaisuvaatimuksen 2 arviointi ja annettava päätös

Hallintolain 8 luku käsittelee päätöksessä olevan virheen korjaamista. Hallintolain 8 luvun 50 §:n mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos: 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen; 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen; 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Hallintolain 52 §:n mukaan viranomaisen voi käsitellä korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä.

Hallintolain 53 §:n mukaan päätökseen, jolla viranomaisen on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kuten edellä on mainittu, A on tehnyt myös samaa asiaa koskevan valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Kaikki tähän samaan prosessiin kuuluvat asiakirjat toimitetaan Helsingin hallinto-oikeudelle sen pyynnön mukaisesti.

Hallintolain 5 §:n mukaan: Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, niitä sovelletaan tämän lain asemasta. Hallintolaki on siis

yleislaki ja siten toissijainen esimerkiksi osakeyhtiölakiin nähden. Tässä tapauksessa sovelletaan nimenomaan osakeyhtiölakia.

Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan osakkeenomistajat voivat kuitenkin yhtiökokousta pitämättä yksimielisinä päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta.

Yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan Espoon Asunnot Oy:llä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet valitaan yhtiön asukkaiden keskuudestaan nimeämistä ehdokkaista.

Espoon kaupungin konsernijaosto on omistajan edustajana ja toimivaltaisena päätöksentekooelimenä tehnyt osakeyhtiölain mukaisesti varsinaisen päätöksen siitä, ketkä nimitetään Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen. Päätöksessä on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon asukasjäsenien vaalien tulokset. Espoon kaupunginhallitus hyväksyi 29.11.2021 (§ 408) yhden oikaisuvaatimuksen. Tätä päätöstä ei ole pöytäkirjan mukaan perusteltu.

Edellä mainituissa päätöksissä on sovellettu osakeyhtiölakia ja tehty sen mukainen omistajan yksimielinen päätös. Hallintolakia päätösten perusteluveliteineen ei sovelleta Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa.

B ei ole esittänyt asiassa mitään sellaista uutta selvitystä, millä olisi merkitystä Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa. Itseoikaisuvaatimus on hylättävä perusteettomana. Asiaa ei ole tarpeen tarkastella osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa uudelleen.

Päätökseen, jolla viranomainen on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hallintolain 53 §:n mukaan hakea muutosta valittamalla.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Itseoikaisuopyyntö 1 anonymisoitu
- 2 Itseoikaisuopyyntö 2 anonymisoitu
- 3 Äänestys § 84

Oheismateriaali

Tiedoksi